

Ljubljanski Leposloven in znanstven list.

Štev. 9.

V Ljubljani 1. kimovca 1891.

Leto XI.

Vanda.

Zastrila témna groba noč
Vladárja, slavnega junaka.
Ponós Slovanom, Poljcem moč;
Objela smrt je kneza Kraka.

Orjaško grad v nebó se dviga,
Ob Visli stari knežji grad —
Po nebu zvezde noč užiga,
Po zemlji léga nôčni hlad;
V noč knéginja strmi od grada
Hči Kraka Poljea — Vanda mlada.
Brdká je blaga knéžja hči,
Jednako v popji nežno cvetje,
Kadár ga jutra zbr zlati,
In zemlja diha mladolejje.
Todá obraza kaj dražest
Zastira knéginji bolést?
Zakaj v očeh ponosnih, čistih
Svetlo trepečejo solzé,
Kot rôse biseri po listih,
Če v lune svitu se blesté? —
Sovraži jo usoda kleta.
Zagrébel komaj ji očeta
Plačoč je hrabri poljski rod
In v sladki, neomajni veri,
Da bil mu knez je mil gospod,
Izročil žezlo knéžji hčeri —
Gorjé, že zbira se težak
Nad njo in náromom oblak!
Čul nemški knez o nje lepoti,
Poslal je slè do nje s prošnjó:
Ljubiti knéginja ga hóti,

Sicér pozdravi jo — z vojskó . . .
Novico Vanda to pretečo,
Premišlja trpko svojo srečo.
»Ljubiti — tebe, tujec-knez,
Ki Poljcem si sovražnik kleti?
Ljubiti — če ljubezni vez
Izdala rod in dom moj sveti? . . .
In vènder — vojske bíc strašan,
Krváv je v bój slednji dan.«

Orjaško grad v nebó se dviga,
Ob Visli stari knéžji grad,
Po nebu zvezde noč užiga,
Leži po zemlji nôčni hlad;
V noč knéginja strmi od gráda
Hči Kraka Poljea — Vanda mlada.
Besede take govorí:
»Kar zvezd na nebu — v ljudstvu zime
Junashkih srç živí, plamti:
Kadár posleduje smrt objame.
Takrat le pridi on po mč,
Osvôji moje srce!«

Završen bój, dovolj napila
Krví slovanska se je prst,
Dovolj pobrala mèčev sila
Junakov izmed poljskih vrst —
A bój porazil je sovraga,
In Poljcev je nad Nemci zmaga!

Šumé valovi kalni v Visli,
Ob reki Vanda témno zroč

O bója dnéh minulih misli —
V priródi jutro, v nji je noč . . .
Kaj tudi zmaga, Visla reka,
Prinesla knéginji ni leka?
Šumé valovi, dalje spó,
Za njimi Vanda se ozira
Čez plan, namáčeno s krvjó,
V očeh ji živi svit umira . . .
»Sirota Poljska, kaj gorjá

Rodila ti je vihra tá,
Kaj src končala zemlje tvoje!
Zdaj, bog Perún, ne dàj ti več,
Da lije kri, da vzdiga meč
Rod poljski — zbok lepote moje!«
Vzkipeli so valovi reke,
Vzprejeli Vando v sé na veke.

Stébor.

Izpremembra.

»Vidiš áno zvezdo jasno,
Moja je ljubezen taka.
Zvezdo pa oblak zakrije! —
»V srci mojem ni oblaka

Ni oblaka, da zagnil
Mojo bi ljubezen zvést:
Vedno bode, kakor bilo
Tebi prvo v srci mesto!«

To si nekdaj govorila . . .
Zvezda zvéstja je ostala,
Še ob isto solnce teka,
Ti drugam si se udala.

Zorán.

Le jeden!

A oknu mi deva ihteča sloni,
Na vásí veselje odmeva . . .
Ko ráost bogastva vsem srcem delí,
Kaj ona li sáma je reva?

Prišli so iz bója vojaki domóv,
To bila sijajna je zmaga! —
Kar bilo na vojsko šlo vaških sinóv,
Le jeden je žrtev sovrana.

Le jeden! Zató se po vásí glasi
Vriskanje in ráostno petje;
Le jeden! Zató nji solzé se oči,
Ta bil je nje sladko imetje!

Zorán.

